

Lublin, 23 czerwca 2014 r.

**Szanowny Pan
Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin**

Dotyczy: *Wymierania centrum miasta i sposobów na jego ożywienie.*

Szanowny Panie Prezydencie,

Pragniemy wyrazić zaniepokojenie oraz zwrócić Pańską uwagę na negatywne zmiany zachodzące w Śródmieściu Lublina. Od kilku lat centrum miasta się wyludnia, drastycznie spada także potencjał biznesowy tego obszaru. Przejawem powyższego jest m.in. zmniejszająca się ilość podmiotów gospodarczych zainteresowanych prowadzeniem działalności w centrum miasta. Gorąco zachęcamy do podjęcia jak najszybszych działań zapobiegających dalszemu regresowi tego obszaru oraz prezentujemy naszą wizję sytuacji i proponowane sposoby jej rozwiązania.

1. Dostrzegamy brak całościowej wizji centrum miasta oraz instrumentów do jej realizacji.

Rekomendujemy:

- a) Nadanie priorytetu opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Śródmieścia w oparciu o rzetelne konsultacje społeczne,
- b) Podjęcie zdecydowanych działań na rzecz utworzenia w Lublinie parku kulturowego,
- c) Wprowadzenie polityki kształtującej podaż powierzchni handlowej, w szczególności w odniesieniu do obiektów wielkopowierzchniowych – w skali całego miasta,
- d) Częścią kształtowania wizji centrum miasta winna być dogłębna analiza funkcji handlowych, usługowych i kulturalnych potrzebnych mieszkańcom w tym obszarze. Na podstawie powyższego należy utworzyć, w miarę możliwości, narzędzia do realizacji tej wizji, takie jak:
 - stworzenie systemu ulg podatkowych dla podmiotów realizujących funkcje pożądane,
 - stworzenie systemu podwyższonych opłat dla podmiotów realizujących funkcje w centrum niepożądane,
 - animacja przez Miasto utworzenia stowarzyszenia właścicieli lokali na wynajem, które byłoby podstawą do wypracowania przez właścicieli przemyślanej i zdywersyfikowanej oferty handlowo – usługowej i kulturalnej (w sposób analogiczny do zarządców centrów handlowych),
- e) Postulujemy podjęcie bardziej zdecydowanych i kompleksowych działań związanych z rewitalizacją tego obszaru, wynikających m.in. z Uchwały nr 752/XXXIII/2009 Rady Miasta Lublin z dn. 18 czerwca 2009r. (wraz z uchwałami uzupełniającymi). Równoległe do realizacji zadań ujętych w w/w programie rewitalizacji należy także stymulować uzupełnianie tkanki miejskiej na terenach niebędących własnością m. Lublin. Pragniemy zwrócić uwagę, że umiejętne uzupełnianie tkanki miejskiej w taki sposób, aby uszanować kontekst urbanistyczny i historyczny miejsca oraz kształtowanie wysokojakościowych przestrzeni publicznych wpłynie na łagodzenie zjawiska rozlewania się miasta (tzw. urban sprawl) i pozwoli oszczędzić znaczne kwoty na rozbudowę infrastruktury na „rozlanych” terenach miejskich,
- f) Proponujemy utworzenie w Urzędzie Miasta jednostki odpowiedzialnej za kompleksowe analizowanie, planowanie i stymulowanie prawidłowego funkcjonowania centrum miasta.

2. Centrum Lublina padło ofiarą **braku uporządkowania polityki transportowej** miasta. Z jednej strony intensywny ruch samochodowy prowadzi do degradacji centrum, z drugiej zaś jego dostępność za pomocą alternatywnych środków transportu jest niewystarczająca. Proponujemy, aby wzorem Wiednia nadać priorytety sposobom przemieszczania się po mieście w następującej kolejności (od najwyższego): komunikacja piesza, publiczna, rowerowa oraz samochodowa. Podejmując zdecydowane działania w tej dziedzinie można szybko i relatywnie małym kosztem rozwiązać problemy komunikacyjne tej części miasta. W szczególności rekomendujemy:

a) Dla komunikacji pieszej:

- uwolnienie chodników od parkujących samochodów,
- zwiększanie przestrzeni dostępnej dla ruchu pieszego poprzez rozszerzanie deptaka o dalsze odcinki Krakowskiego Przedmieścia i ulic sąsiednich, z pozostawieniem komunikacji publicznej,
- zwiększanie ilości ławek oraz innych elementów małej architektury zachęcających do przebywania w przestrzeni miasta.

b) Dla komunikacji zbiorowej:

- zdecydowane rozszerzenie priorytetów dla pojazdów komunikacji publicznej (buspasów) w taki sposób, aby powstała sieć umożliwiająca swobodny ich przejazd do centrum ze wszystkich dzielnic Lublina,
- utrzymanie przystanków koło Poczty Głównej po przebudowie pl. Litewskiego,
- należy rozważyć przesunięcie wybranych przystanków komunikacji miejskiej w celu stworzenia dogodnych węzłów przesiadkowych, (m.in. skrzyżowanie ulic: Narutowicza, Lipowej, Piłsudskiego oraz al. Racławickich, Sowińskiego, Poniatowskiego),

c) Dla komunikacji rowerowej oczekujemy:

- bardziej zdecydowanej realizacji postanowień „Polityki rowerowej miasta Lublina (Uchwała nr 260/XV/2005 Rady Miasta Lublin z dn. 24 listopada 2011 roku),
- jak najszybszego wprowadzenia kontraruchu rowerowego lub kontrapasów na ulicach jednokierunkowych;

d) dla komunikacji samochodowej:

- sukcesywne wprowadzanie ruchu jednokierunkowego i wyznaczanie miejsc parkingowych równoległych w jezdni,
- polityki cenowej promującej 2-3 h pobyt w centrum, a zniechęcającej do całodziennego parkowania oraz promującej prowadzenie działalności gospodarczej w centrum,
- polityki cenowej promującej mieszkanie w centrum z maksymalnie 1 samochodem lub bez realizowanej po zapewnieniu skutecznych alternatyw transportu miejskiego,
- eksperymentalnego wprowadzania możliwości przejazdu komunikacją miejską na podstawie dowodu rejestracyjnego,
- innych rozwiązań promujących zrównoważoną mobilność.

3. **Jakość przestrzeni publicznych w Lublinie pozostawia wiele do życzenia.**

Podstawą zmian powinno być:

- kształtowanie przestrzeni miejskiej przez architektów i urbanistów, a nie inżynierów drogowych,
- radykałnie poprawienie jakości i ilości małej architektury pojawiającej się w miejscach publicznych – miejsce do siedzenia nie musi być ławką z katalogu, należy dążyć do kreowania oryginalnych przestrzeni i dostosowywania architektury do potrzeb ludzi – kilka przykładów prezentujemy w załączniku do niniejszego pisma.
- wyłanianie projektów ważnych przestrzeni miejskich wyłącznie w drodze konkursów a nie przetargów,

- d) strefa płatnego parkowania jest narzędziem porządkowania transportu i przestrzeni w mieście a nie maksymalizacji przychodów budżetowych. Należy zrezygnować z możliwości parkowania tam, gdzie uniemożliwia to sprawiedliwe korzystanie z przestrzeni wszystkim użytkownikom. Rażącem przykładem jest ul. Zielona, gdzie parkujące samochody uniemożliwiają ruch pieszy czy wyładunek towarów do funkcjonujących tam firm,
- e) obecność zieleni w pobliżu miejsca zamieszkania jest jednym z kluczowych czynników wyznaczających jakość życia w mieście. Ilość przestrzeni zielonych w Lublinie jest zadowalająca, natomiast wiele do życzenia pozostawia jej jakość. Kompleksowa odnowa parków w ścisłym centrum, m.in.: Rusałka, Błonia, Pl. Ofiar Getta przyczyni się znacznie do zwiększenia jakości życia w Śródmieściu i zachęci do mieszkania w nim. Znamienne są również coraz częstsze wycinki drzew przy inwestycjach miejskich drogowych jak i komercyjnych prywatnych bez ponownych nasadzeń, co szybko prowadzi do degradacji i mniejszego uczęszczania tych obszarów. Należy dołożyć większych starań do systemowej poprawy stanu zieleni w mieście. Krokiem w odpowiednim kierunku są także prace nad powołaniem miejskiego ogrodnika/architekta krajobrazu. Liczymy na wsparcie Pana Prezydenta w jak najszybszym wprowadzaniu w życie tej idei oraz zapewnieniu takiej osobie skutecznych narzędzi działania.

Łącząc się z Panem Prezydentem w trosce o przyszłość naszego miasta pragniemy odwołać się również do doświadczeń innych miast i zwrócić uwagę, iż zwiększanie dostępności komunikacyjnej za pomocą indywidualnego transportu samochodowego zawsze prowadzi do degradacji przestrzeni i życia w mieście nie rozwiązując problemów komunikacyjnych. Przykładem mogą być choćby Katowice, gdzie przecięcie miasta arteriami komunikacyjnymi doprowadziło do drastycznego spadku populacji w centrum.

Zwracamy uwagę, że nasze postulaty są zbieżne z obowiązującą Strategią Rozwoju Lublina na lata 2013–2020. Liczymy na jak najszybsze wprowadzenie rozwiązań sprawdzonych w miastach zachodniej Europy – brak działań zmierzających do odwrócenia niekorzystnych trendów spowoduje dalsze ich pogłębianie i znacznie utrudni przywrócenie życia w centrum Lublina. Przypominamy też, że wiele inspirujących postulatów odnośnie podnoszenia jakości życia w naszym mieście przekazaliśmy Panu Prezydentowi w stanowisku RKP z dn. 11.01.2012r pt. „Dobrze mieszkać w Lublinie”.

Opracował:
Krzysztof Wiśniewski

Z poważaniem

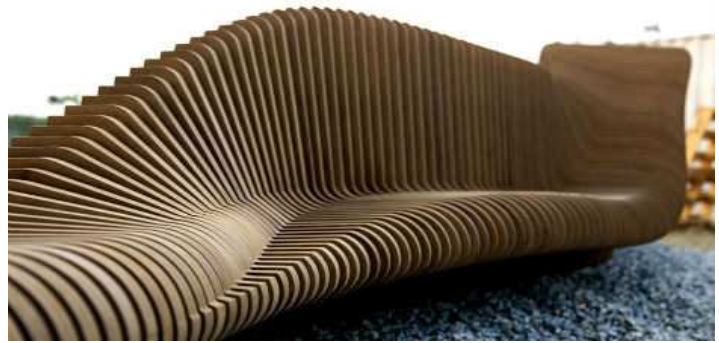
Jan Kamiński
Przewodniczący RKP

Do wiadomości:

- **Pan Stanisław Kalinowski**, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin d.s. Inwestycji i Rozwoju
- **Pani Elżbieta Matuszak** – Dyrektor Wydziału Planowania UM Lublin
- **Pan Mirosław Hagemeyer** – Dyrektor Wydziału Architektury i Budownictwa UM Lublin
- **Pan Hubert Mącik** – Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie
- **Pan Mariusz Sagan** – Dyrektor Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów UM Lublin
- **Pan Kazimierz Pidek** – Dyrektor Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie
- **Rada Dzielnicy Stare Miasto**
- **Rada Dzielnicy Śródmieście**
- **Rada Dzielnicy Wieniawa**

Załącznik do stanowiska RKP dot. *Wymierania centrum miasta i sposobów na jego ożywienie.*
Przykłady pozytywnych rozwiązań małej architektury miejskiej.

1. Atrakcyjna forma ławki sprawia, że nie tylko umożliwia ona siedzenie ale staje się ozdobą otoczenia:

2. Umiejętne dostosowanie miejskiej przestrzeni do potrzeb ludzi jest nie mniej ważne niż dedykowane siedzenia ławki:

